

نامەيەك بۆ شەھىدى سەرگەردە دەسەن كوئىستانى

پېشكەشە بە بەرئىز مام جەلال تالەبانى و ھاۋرىكانى

محەمەد گەلەلەيى سۇران

ئىستا نە ئەزانم و نە ئەتوانم ئەو نامەيە بدەمە دەست كى..؟ دەست تالەبانى، دەست مەكتەبى ساسى يەكئىتى يان كۆمىتە سەرگەردايەتى، دەست ھاۋرى و كورپو براۋ ئامۇزاكانت، نەخىر، تەنيا تۆ جىگى باۋەرپو متمانەمى، تەنيا تۆ جىگى ئەۋەى ھاۋخەمى و دەردە دلى راستى خۇمت بۇ بلىم و پېت رابگەئىنم، كەمن لەم تەمەنەۋە و پاش سى سال كاركردن لە كارى رۇزنامەگەرى ئەۋا يەكەمىن جارە نامەت بۇ دەنۋوسم لە سالرۇزى شەھىد بوونتدا، كە رۇزى شەھىد بوونى تۆ لى من وەك رۇزى شەھىد بوونەكەى دەسەن و حىسەن، كە شىعەكان لەو رۇزەدا ئەۋەى خۇپنە لە جەستەيان ناھىلن و ئەۋەى بەرگىرە لە سنگىان نامىئى بەھۋى لىدانى بەدەستەۋە، من واناكەم و بۇ تۆ لە مەودا لە سالرۇزى شەھىد بوونت، زامانى گون و بلاۋكردنەۋەى خۇشەۋىستى دەبەخشمەۋە، توندوتىزى بلاۋناكەمەۋە ناشتى دەچەسپىنم، رەۋشتە ھەمىشەيەكەى تۆ كە باۋەرپت بە تۆلە نەبوۋە ئەو زىندوۋ دەكەمەۋە، چونكە تۆ كەسىك بوويت رۇزىك باۋەرپت بە دلرەقى و كارى خراپە نەبوۋە، رىزگرى مندال، ۇن، پىر، پەككەۋتە، پىۋاچاك، كچان، خۇپىندكاران، كادىران و ھەتا رىزگرى پاسەۋانەكانىشت بوويت، بىجگە لەمانەش ھاندەرىكى ھەرە باشى رىگى خۇپىندەۋە نووسىن و خۇ رۇشنىركردن بوويت.

شەھىد كوئىستانى با زياتر لە دەقى نامەكە دوور نەكەۋمەۋە، با ھاۋخەمى خۇتم بۇ باسكەم، كە سىانزە سالە كۆچت كروۋە، ئەو كۆچەى تۆ كە لە خەۋنى كەسىكدا ووتبووت: "ئەۋا قەدەرى خوا بوۋ!" منىش بەۋە رازىم و ھاۋرام لەگەل تۆ، بەلام ئەۋ كروۋە ناشرىنانەۋ ئەۋ كەسانەى رۇزانە خۇيان بە ناۋى تۆۋەۋە ھەلدەۋاسن و دەيانەۋىت چەندىن دەستكەۋتى سامان و مەنەۋى بۇخۇيان لە پەرىزى بەناۋ كوردايەتى ئەمرۆ بەدورنەۋە، بۇيە لەۋانە ئاگادار بەۋ سلاۋى ئەمانە وەكو كەسى دلئۇز وەلامەۋە مەدەرەۋە، پىيان بلى چىت نەزىيەتم مەدەن، لە پىناۋ بەررەۋەندىەكانىندا، شەھىد كوئىستانى بەپراى من ئەۋەى خۇ بە ناۋى تۆۋە ھەلدەۋاسى ئەۋا غەدر لە تۆدەكات، من زۇرم پى ناخۇشە ئەى تۆ؟ لەۋانەيە رۇزانە بەسەدان جار شەھىد كوئىستانى خەلك بلىت: چ كەسانىك لە پاش تۆ بەجى ماون كە شايانى ھىچ شتىك نىن، بەلام چى بكەين لەبەر تۆ!. كەھەتا ھەندىكىان لەمانە بۇ رۇزىكىش پىشمەرگايەتيان نەكروۋە، دەربەدەر و زىندانى سىاسى نەبوۋىنە، ھەتا گوللەيەكشىان نەتەفاندوۋە، كەچى دەلئىن ئەۋ بوختانە گەرەيە دەكەن، لەگەل شەھىد كوئىستانى ھاۋخەبات و سەنگەرى ئەم شاخ و ئەۋ شاخمان گرتوۋە.

شەھىد كوئىستانى ئەگەر جارىكى تر كاك عومەر فەتاح و كاك كۆسەرت و ئەندامانى مەكتەبى سىاسى يەكئىتى ھاتنە لات قەبولئان مەكەۋە، ئەۋەى لەھەمووشىان تاۋانبارترە ھەر نەپھىلى رووشت تى بكات، چونكە ئەۋانە لە ھاۋىنى 2005 دا لەسەر گۆرەكەى تۆ ووتيان: "500000" پىنج سەد ھەزار دۇلارمان بەخشىە (گەلەلە) بۇ ئاۋەدانكردنەۋەى، تا ئىستا ھىچيان نەكروۋە، كە پىشتەر دەيانووت بەھۋى يەك نەگرتنەۋەى ئىدارە پارەكە سەرف ناكرىت، بەلام خۇ ئىستا حكومەت يەكگرتوۋە عومەر فەتاحىش جىگرى سەرۋكى حكومەتە زياتر لە سالىكە، كەچى تا ئىستا ھىچى نەكروۋە، خەلكەكەش لە چاۋەرۋانى ئەۋاندىان و ھەزارو يەك پىسارىيان لەسەر ئەۋ پارەيە بۇ دروست بوۋە. ھەربۇيە چەندىن جار پەيوەندىم بە سكرتير رۇزنامەنووسى عومەر فەتاح كروۋە كە ناۋى "جەمال عەبدوللا" پىم ووت: بە عومەر فەتاح بلى ئەۋ پارەيە چى لىھات و بۇ سەرفى ناكەن، رۇزىك وەلامى دامەۋە ووتى: "عومەر فەتاح لە سعۇدىە، جارىكى تر ووتى كۆبوونەۋەى مەكتەبى سىاسى، جارىكى تر ووتى لە بەغدايە..ھتد " جا ھەر بۇيە ھەر يەكى لەمانە برىارىدا بىتە لات و لە ئەحوالت پىرسى پىيان بلى: من زور حالىم ناخۇشە لەبەرئەۋەى خەلك و گەلەلە زىيانىان زور ناخۇشە، برۆن بارودۇخى زىيانىان چاك بكەن ئەۋكاتى ۋەرە سەردانم بكەن، بۇ ئەۋەى رۇحم ئاسوۋە بى.

شەھىد كوئىستاي ھەۋالئىكى ترم لايە، ئەۋىش لە ھەلبىزاردنەكانى ئەم داۋىيەى يەكئىتى سوكايەتيەكى زور بەكورانى

شەھیدانى يەككىتى و دىئۆزە رەسەنەكانى كراو، كەسانى باوك و براكانيان ھاوسەنگەر و ھاوخەباتى ئۆيە بووينە، شەھىدى سەنگەر بووينە، ئەمرۆ لەسەر دەنگدانىكى نا ديموكراتى سوگايەتيان پىدەكرىت و پىشيانكرا، لەوانە "ئارامى ھەممە لاو" كە باوكى شەھىدىكى گەرەھىيە، لەبەر تەكەتولات لىان نەگەرپا ئەو بىتە بەرپرسى كەرتىكى يەككىتى كەسىكى نەخوئىندەوارو ئىسلامى توندرەو لە جىگاي ئەويان دانا، ئەمەش دواي ئەو نووسىنە دىتكە كە كاك (ئارامى ھەممە لاو) خۇي بۇ منى ھىناو تا بۇي بىلابىكەمەو، ئىستا لەلای خۇم وەكو ئەرشىف ھەلمگرتوو، لەكاتىكى نىكىدا بەيەكەو بە شەھىد ھەممەلاو و سەدان كورە شەھىدى غەدر لىكراو دەخوئىنەو. ھەتا ھەندى ئەكەسانىك پەيدا بووينە زۆر بى شەرمانە و بى وىژدانانە تەكەتولات و دەستەگەرى دەكەن و دەرز دەخەنە مالى يەككىتى، بەكورتى دەيانەوئىت ئاژاوە بەكەوئىتە ناو ئەو حزبە سوئىيال ديموكراتە تاقانەھ!

شەھىد كوئىستانى دەمەوئىت واقىعكى زۆر تالترت بۇ بنووسم، ئەوئىش لەيەكتر ترازانى خەلكى گەلەھىيە لەناو خۇياندا، كە فايرۆسى ئەو لەيەكترانە مەسەلەكە ھەمووى تەكەتولاتە، لە ئۆخۇياندا بەرپاكردوو ھەر دەئلى دوژمنى يەكترىن، ئەوى بەرامبەر ئەوى تر پەتدەكاتەو بەھەموو ماناكانىيەو، ھەتا كار گەھىشتە ئەوئى كە بانگى يەكترى بكەن وەرە بۇ جنىوت بە فلان شار داو وەرە ببە بە كوتەلى مامەو كۆسەرت. ھەتد، جا نازانم باسى چىت بۇ بگەم، كەسىك خەلكى (گەلەھىيە) دەچىت لەسەر خەلكى تر شەپ دەكات و بوختان بە خەلكى خۇي دەكات، تەنيا بۇ ئەوئى لەلای بەرامبەر خۇي بەسەر بەرز بزائىت، كابراي گەلەھىيە عەيار بىست و چوار لە جەلەھىيە بەو ھالىش سەدان بوختانى جۇراو جۇر ھەلبەستراي پىدەكەن. شەھىد كوئىستانى بەشىكى نامەكە ئەوئىيە، كە ئەو كەسانەي بەراستەقەينەي لەگەل بالى مەكتەبى ساسىي سالانى شەستەكاندا بوون، سەدان جار رۇحيان لە مەترسىدا بوو، ئەمرۆش كەمترىن مووچەيان ھەيە لەناو يەككىتدا كە كابراي جەلال لە 1964 ھەر خۇي بە پاشكۆي تالەبانى دەزانىت، كەچى بى زەھمەترىن ژيانيان ھەيە، كەس ئاورپان لى ناداتەو، سەرۆك جاشىك مووچەي لەوان زياترە كە مووچەي ھەر ئەندامىكى بالى مەكتەبى ساسىي لەوانەي لە گەلەھىيە دەيانناسى (سى و ھەوت ھەزار) دىنار وەردەگرن، لە شارى سلیمانى كە تەنيا بەشى رىگانيان دەكات، وەكو دەروئىشى شىخيان لىھاتوو.

ئەوئىش لەبىر چوو باسى (مام سالىجى) مامت بگەم ، ئاي لەو پىاوە جوانەو خاكىيە، كە لە ژيانىكى زۆر ناخۇش دايە ھەموو ژيانى لە ناخۇشى و زنىدانىيەكانى بەعس و ئىھانەو چاودىرىيەكانى ئەم و ئەو بەسەر برد، كەچى ئىستا لە كونجى خانوويەكى كۆمەلگاي گەلەھىيە دەژىت، كەس ئاورپىشى لى ناداوتەو كە كورتنە مووچەيەكى ھەزار دىنارى چىيە بۇيان برىوتە، كە سەدان جاش و سەرۆك جاش ھەيە كە دەستيان بە خۇئى ئەو مىللەتە سوور بوو، دەستەلاتيان لەناويەككىتى دەروات و قسەكانيان لەگەل مەكتەبىي ساسىي وەكو گولى خۇشەوستى نىوان دوو كور كچ وەردەگىرئىت..

2006/5/17_ پىنج شەممە.